

Statenmededeling aan Provinciale Staten

Onderwerp

Overzicht van de bij het natuurbeleid betrokken organisaties, instrumenten en geldstromen.

Datum

20 mei 2014

Documentnummer

GS: 3568519

PS: 3598511

Aan Provinciale Staten van Noord-Brabant,

Kennisnemen van

In deze notitie informeren wij uw Staten over de organisaties die bij het natuurbeleid van de provincie betrokken zijn en geven wij inzicht in de daarvoor beschikbare geldstromen en de wijze waarop die worden ingezet. De notitie gaat tevens in op de hierbij relevante ontwikkelingen die hebben plaatsgevonden en nog actueel gaande zijn.

Met de notitie voldoen wij tevens aan de toezeggingen die wij in uw Staten hebben gedaan bij de behandeling van de nota Brabant Uitnodigend Groen (BrUG) op 21 september 2012 (nr. 3283465) en de EHS Grondstrategie op 21 juni 2013 (nr. 3437240), alsmede tijdens de vergaderingen van de Commissie Ecologie en Ruimte van 26 april 2013 en 21 maart 2014.

We verontschuldigen ons voor de vertraging die daarbij is ontstaan.

Aanleiding

Bij de behandeling van de strategische nota's BrUG en EHS

Grondstrategie is toegezegd om uw Staten te informeren over de wijze van organisatie en de daarbij betrokken partijen, geldstromen, subsidieloketten en -regelingen.

Met de nota BrUG is een nieuwe strategie aangekondigd. Ook landelijke en Europese ontwikkelingen zoals het Natuurpact van september 2013 en het nieuwe Gemeenschappelijk Landbouwbeleid zijn van invloed op de uitvoering van het natuurbeleid en de daarvoor beschikbare geldstromen.

Voor een deel heeft dit al geleid tot een gewijzigde werkwijze. De komende jaren wordt de nieuwe lijn doorgetrokken conform het uitvoeringsprogramma BrUG.

Een volledig overzicht van alle directe subsidierelaties van de provincie en alle provinciale subsidies zijn te vinden in het subsidieregister. Mogelijk dat andere natuurorganisaties - via een van onze vaste subsidierelaties - een indirecte subsidie van de provincie ontvangen.

Datum

20 mei 2014

Documentnummer

GS: 3568519

PS: 3598511

Bevoegdheid

Binnen de door uw Staten vastgestelde kaders BrUG, Groen Ontwikkelfonds Brabant en Nota grondstrategie geven wij uitvoering aan het natuurbeleid.

Kernboodschap

1. Verwerving en inrichting van de EHS verlopen voortaan uitsluitend via het GOB

Met de instelling van het Groen Ontwikkelfonds Brabant (GOB) is de wijze waarop de EHS zal worden gerealiseerd duidelijk veranderd en verhelderd. Met de decentralisatie van het natuurbeleid, de aanvullende afspraken uit het natuурpact en beschikbaarstelling van de eigen middelen zijn de beschikbare gelden en gronden om de natuur in onze provincie te vergroten, te verbinden en te verbeteren daarvoor in één hand gekomen.

De manifestpartijen ZLTO, Brabants Particulier Grondbezit, de Brabantse Milieufederatie, Top Brabant, de vier Brabantse waterschappen, Brabants Landschap, Natuurmonumenten en Staatsbosbeheer hebben recent een samenwerkingsovereenkomst getekend. Daarmee hebben zij bekrachtigd dat ze -ook financieel- willen meewerken aan de realisatie van de EHS.

In de nieuwe aanpak worden ook particulieren en ondernemers in de regio nadrukkelijk uitgenodigd om de maatschappelijke en economische waarden van natuur te benutten en er in te investeren.

Iedere initiatiefnemer, die wil bijdragen aan de realisatie van natuur in Brabant, heeft gelijke rechten.

Iedereen met concrete initiatieven kan contact opnemen met de werkeenheden, die kan adviseren over de mogelijkheden van het Groen Ontwikkelfonds Brabant.

Met de instelling van het GOB zijn voormalige regelingen voor de ontwikkeling van de EHS gesaneerd. Ook de taken die daarbij deels door uitvoeringsorganisaties als DLG en Rvo.nl (voorheen Dienst regelingen) werden uitgevoerd worden daar waarschijnlijk binnenkort ondergebracht of (deels) gesaneerd.

2. *Meer verantwoordelijkheid bij beheerders binnen de EHS*

De provincie bevordert het beheer van de EHS via de Subsidieregeling Natuur- en Landschapsbeheer (SNL). De SNL ontwikkelt zich steeds meer tot een regeling op hoofdlijnen met meer verantwoordelijkheid voor beheerders en minder tot het in detail voorschrijven van maatregelen op perceelsniveau. Door middel van certificering wordt geborgd dat beheerders de subsidie effectief inzetten en ontstaat er ruimte voor maatwerk. De voorheen separate overeenkomsten voor de diverse onderdelen worden gebundeld in 6-jarige lumpsum-overeenkomsten waardoor de uitvoeringslasten worden verminderd. Alle eigenaren (niet zijnde overheden) van gronden in de EHS komen in aanmerking voor beheersubsidie. We onderzoeken momenteel in hoeverre de Centrale Subsidie Eenheid de uitvoering van de regeling van Rvo.nl kan overnemen. De door de gezamenlijke provincies ingestelde landelijke Certificeringscommissie SNL neemt steeds meer de controlerende taak van DLG over en zo mogelijk eind dit jaar definitief.

Datum

20 mei 2014

Documentnummer

GS: 3568519

PS: 3598511

3. *Agrarisch natuurbeheer buiten de EHS volop in beweging*

Conform BrUG hebben wij opdracht gegeven om het agrarisch natuur- en landschapsbeheer buiten de EHS te evalueren. Met het Natuurpact in september 2013 is ook het agrarisch natuurbeheer alsnog aan de provincies opgedragen. Landelijk is afgesproken dat het agrarisch natuurbeheer effectiever en efficiënter moet worden. Het nieuwe Gemeenschappelijk Landbouwbeleid biedt daarvoor goede kansen door bijvoorbeeld de mogelijkheid van het verstrekken van subsidies aan een collectief van boeren in plaats van aan individuele boeren. Over de resultaten van de evaluatie zullen wij u na de zomervakantie nader informeren.

4. *Overzicht van organisaties en geldstromen*

Alle organisaties, burgers en bedrijven met gronden of belangen in de EHS of daarbuiten, in voor agrarisch natuurbeheer aangewezen gebieden, worden uitgenodigd om mee te doen. Voor een deel worden zij vertegenwoordigd door de manifestpartijen:

ZLTO	Brabants Particulier Grondbezit
de Brabantse Milieufederatie	Top Brabant
de vier Brabantse waterschappen	Brabants Landschap
Natuurmonumenten	Staatsbosbeheer

Voor een volledig overzicht van de geldstromen voor het natuurbeleid verwijzen wij u naar het uitvoeringsprogramma BrUG waarover wij u hebben geïnformeerd met een Statenmededeling van 21 maart 2014 (3525777). De belangrijkste geldstromen voor de ontwikkeling en het beheer van de natuur in Brabant worden hieronder toegelicht.

Via GOB is € 240 mln. beschikbaar voor de realisatie van provinciale EHS, inrichting van reeds verworven Rijks-EHS en realisatie van EVZ's. Daarnaast beschikt het GOB over ruilgronden. De manifestpartijen hebben aangegeven een bijdrage aan de EHS en EVZ's te leveren ter waarde van € 160 mln. Met het Natuurpact is voor Brabant jaarlijks € 21,7 mln. extra beschikbaar gekomen voor de realisatie van de EHS. Naast ontwikkeling van de EHS moeten daaruit ook de kosten voor het beheer van de nog te realiseren EHS worden betaald.

Datum

20 mei 2014

Documentnummer

GS: 3568519

PS: 3598511

Over de structurele kosten voor het beheer van de bestaande EHS, via SNL, hebben wij u op 11 maart 2013 geïnformeerd (EH-0227/3340789). Het beheer van de bestaande EHS kost €20 mln./jr. Het beheer van de nog te realiseren volledige EHS komt daar t.z.t. bij. De omvang daarvan hangt samen met de herziening van de ambitiekaart voor de EHS waarover wij uw Staten dit najaar nader zullen informeren.

Voor het agrarisch natuur- en landschapsbeheer buiten de EHS is met het Natuurpact jaarlijks € 3,8 mln. beschikbaar gekomen. Voor het Stimuleringskader Groenblauwe diensten (Stika) is € 2,4 mln./jr. beschikbaar als cofinanciering voor gemeenten, die daarvoor eenzelfde bedrag inbrengen. Daarnaast is er € 0,15 mln./jr. voor de aanleg van kleine landschapselementen beschikbaar via de provinciale Subsidieregeling Verbindingen en Landschap.

Tenslotte is t.b.v. biodiversiteit en leefgebieden jaarlijks een bedrag van € 3,45 mln. beschikbaar en € 0,3 mln. voor ontsnipperingsmaatregelen.

5. Sanering van subsidieregelingen, lokketten en uitvoeringsorganisaties

Alle grondeigenaren of -pachters met gronden in de EHS of in het voor agrarisch natuurbeheer begrensde beheergebied komen in aanmerking voor subsidie. De uitvoering van de regelingen zat van rijkswege bij uitvoeringsinstanties DLG en Rvo.nl en bij het Coördinatiepunt Landschapsbeheer.

De decentralisatie van het natuurbeleid leidt tot veranderingen in deze uitvoeringsorganisatie. Het transitieproces om DLG op te heffen en per 2015 bij provincies onder te brengen is inmiddels in gang gezet. De optie om de uitvoering van de SNL voor natuurbeheer binnen de EHS bij de Centrale Subsidie Eenheid onder te brengen, hebben wij reeds genoemd en wordt nader verkend. Daarmee wordt het loket voor natuurbeheersubsidies bij de provincie geconcentreerd.

De subsidies voor het agrarisch natuurbeheer buiten de EHS zijn zodanig verweven met landbouwregelgeving en Europese regels t.a.v. staatssteun dat de uitvoering daarvan zeer waarschijnlijk bij Rvo.nl blijft. Dit geldt temeer omdat Rvo.nl ook is aangewezen als enig betaalorgaan voor Europese subsidiegelden voor plattelandsontwikkeling (POP3-gelden).

Voor boeren is Rvo.nl ook het loket voor andere steunmaatregelen en landbouwregistraties. DLG heeft hierbij geen taken.

Er wordt hard gewerkt aan de vorming van (drie) collectieven van boeren in Noord-Brabant die per 2016 operationeel moeten zijn. Dat zal forse consequenties hebben voor de huidige uitvoeringsorganisatie. Hierover zullen wij u, mede in het licht van evaluatie, uiterlijk in het voorjaar van 2015 nader informeren.

Datum

20 mei 2014

Documentnummer

GS: 3568519

PS: 3598511

Consequenties

Bij volledige realisatie van de nieuwe strategie voor het natuurbeleid zoals verwoord in het BrUG, zullen initiatieven en verantwoordelijkheden steeds meer door de marktpartijen worden opgepakt.

Europese en internationale zaken

De subsidieregeling SNL is door de Europese Commissie getoetst op staatssteun en akkoord bevonden. Met name voor agrarisch natuur- en landschapsbeheer gelden stringente staatssteunregels en bovendien extra EU-conformiteitsregels voor het benutten van Europese (POP-)middelen hiervoor. Ook Stika voldoet aan de regels omtrent staatssteun.

Communicatie

Over de uitvoering van het natuurbeleid voeren wij periodiek overleg met alle betrokken partijen. Dat geschiedt in afzonderlijke ambtelijke werkgroepen en bestuurlijke stuurgroepen voor respectievelijk binnen de EHS als buiten de EHS.

Vervolg

Over de transitie van DLG informeren wij u op korte termijn. Komend najaar informeren wij u over de herziening van de ambitie in de EHS en over de resultaten van de evaluatie van het agrarisch natuur- en landschapsbeheer buiten de EHS.

Bijlagen

-

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,

de voorzitter

de secretaris

prof. dr. W.B.H.J. van de Donk mw. ir. A.M. Burger

Auteur: A.F.J. Teunissen, ateunissen@brabant.nl, (073) 680 81 80
Natuur en milieu/programma Natuur

Datum

20 mei 2014

Documentnummer

GS: 3568519

PS: 3598511

